

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

13. detsember 2012*

Konkurents — ETLT artikli 101 lõige 1 — Kartellikokkulepe — Märgatava mõjuga piirang — Määrus (EÜ) nr 1/2003 — Artikli 3 lõige 2 — Siseriiklik konkurentsiasutus — Tegevus, mis võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust — Menetlemine ja karistus — Vähetähtsaid kokkuleppeid käsitlevas teatises määratletud turuosakünniste mitteületamine — Piirangud, millel on konkurentsivastane eesmärk

Kohtuasjas C-226/11,

mille ese on ETLT artikli 267 alusel Cour de cassationi (Prantsusmaa) 10. mai 2011. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 16. mail 2011, menetluses

Expedia Inc.

versus

Autorité de la concurrence jt,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: kohtunikud A. Rosas teise koja presidendi ülesannetes, U. Lõhmus (ettekandja), A. Ó Caoimh, A. Arabadžiev ja C. G. Fernlund,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: ametnik R. Şereş,

arvestades kirjalikus menetluses ja 27. juuni 2012. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke seisukohti, mille esitasid:

- Expedia Inc., esindajad: advokaadid F. Molinié ja F. Ninane,
- Autorité de la concurrence, esindajad: F. Zivy ja L. Gauthier-Lescop, keda abistas advokaat É. Baraduc,
- Prantsuse valitsus, esindajad: G. de Bergues ja J. Gstalter,
- Iirimaa, esindaja: D. O'Hagan,
- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* P. Gentili,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

— Poola valitsus, esindaja: M. Szpunar,
— Euroopa Komisjon, esindajad: N. von Lingen ja B. Mongin,
— EFTA järelevalveamet, esindajad: X. Lewis, M. Schneider ja M. Moustakali,
olles 6. septembri 2012. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,
on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tõlgendada ELTL artikli 101 lõiget 1 ning nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 [EÜ] artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT 2003, L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205) artikli 3 lõiget 2.
- 2 Taotlus esitati äriühingu Expedia Inc. (edaspidi „Expedia”) ja Autorité de la concurrence'i (konkurentsiamet, varem Conseil de la concurrence ehk konkurentsinoukogu) vahelises kohtuasjas, mis käsitleb viimase poolt läbiviidud menetlust ja määratud rahalisi karistusi seoses Expedia ja Société nationale des chemins de fer français' (SNCF) (edaspidi „SNCF”) vahel sõlmitud kokkulepetega ühise tütarettevõtja asutamiseks.

Õiguslik raamistik

Liidu õigusnormid

- 3 Määruse nr 1/2003 artikli 3 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:
„1. Kui liikmesriikide konkurentsiasutused või siseriiklikud kohtud kohaldavad siseriiklikku konkurentsioigust [EÜ] artikli 81 lõikes 1 sätestatud kokkulepete, ettevõtjate ühenduste otsuste ja kooskõlastatud tegevuse suhtes, mis võivad mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust selle sätte tähenduses, peavad nad selliste kokkulepete, otsuste ja niisuguse kooskõlastatud tegevuse suhtes kohaldama ka [EÜ] artiklit 81. [...]
2. Siseriikliku konkurentsioiguse kohaldamine ei tohi põhjustada selliste kokkulepete ja ettevõtjate ühenduste otsuste või niisuguse kooskõlastatud tegevuse keelamist, mis võivad mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust, kuid ei piira konkurentsi [EÜ] artikli 81 lõike 1 tähenduses, või vastavad [EÜ] artikli 81 lõike 3 tingimustele või on hõlmatud [EÜ] artikli 81 lõike 3 kohaldamiseks vastu võetud määrusega. [...]”
- 4 Komisjoni teatise vähetähtsate kokkulepete kohta, mis ei piira märgatavalt konkurentsi [EÜ] artikli 81 lõike 1 kohaselt (*de minimis*) (EÜT 2001, C 368, lk 13; edaspidi „vähetähtsaid kokkuleppeid käsitlev teatis”), punktides 1, 2, 4, 6 ja 7 on sätestatud:
„1. [...] Euroopa Ühenduste Kohus on selgitanud, et [EÜ artikli 81 lõiget 1] ei kohaldata, kui kokkuleppe mõju ühendusesisesele kaubandusele või konkurentsile ei ole märgatav.
2. Käesolevas teatises määratleb komisjon turuosakünniste abil selle, millal ei ole tegu EÜ [...] artikli 81 kohase märgatava konkurentsi piiramisega. See märgatavuse negatiivne määratlemine ei tähenda, et ettevõtjatevahelised kokkulepped, mis ületavad käesolevas teatises sätestatud künniseid, piiravad konkurentsi märgatavalt. Selliste kokkulepete mõju konkurentsile võib siiski olla tühine, mistõttu need ei pruugi olla [EÜ] artikli 81 lõike 1 alusel keelatud. [...]

[...]

4. Käesoleva teatisega hõlmatud juhtudel ei alusta komisjon menetlust taotluse põhjal ega omal algatusel. Kui ettevõtjad eeldavad heas usus, et kokkulepe on hõlmatud käesoleva teatisega, ei määra komisjon trahve. Kuigi käesolev teatis ei ole liikmesriikide kohtutele ja ametiasutustele kohustuslik, püütakse sellega anda neile juhiseid [EÜ] artikli 81 kohaldamiseks.

[...]

6. Käesolev teatis ei piira tõlgendusi, mida võivad [EÜ] artiklile 81 anda Euroopa Kohus või [Üldkohus].

7. Komisjon on seisukohal, et ettevõtjatevahelised kokkulepped, mis mõjutavad liikmesriikidevahelist kaubandust, ei piira märgatavalt konkurentsi [EÜ] artikli 81 lõike 1 tähenduses:

a) kui kokkuleppeosaliste turuosa ühtekokku ei ületa 10% ühelgi kokkuleppega mõjutataval asjakohasel turul ja kui kokkulepe on sõlmitud ettevõtjate vahel, kes on tegelikud või potentsiaalsed konkurendid mõnel neist turgudest (konkurentidevahelised kokkulepped) [...]

[...]”.

Prantsuse õigusnormid

5 Prantsuse äriseadustiku (code de commerce) artikkel L. 420-1 on sõnastatud järgmiselt:

„Keelatud on kooskõlastatud tegevus, lepingud, sõnaselged või vaikimisi sõlmitud kokkulepped või ühendused, isegi kui see toimub või on sõlmitud väljaspool Prantsusmaad asuva kontserni kuuluva äriühingu otsesel või kaudsel vahendusel, kui nende eesmärk on või tagajärg võib olla turul konkurentsi takistamine, piiramine või kahjustamine, eelkõige juhul, kui nendega soovitakse:

1° piirata juurdepääsu turule või teiste ettevõtjate vaba konkurentsi;

2° takistada hindade kujunemist turujõudude vaba toimimise käigus, soodustades kunstlikult nende hindade tõusu või langust;

3° piirata või kontrollida tootmist, turge, investeringuid või tehnilist arengut;

4° jagada turge või tarneallikaid.”

6 Seadustiku artiklis L. 464-6-1 on sätestatud, et Autorité de la concurrence võib otsustada, et vajadus menetlust jätkata puudub, kui artiklis L. 420-1 nimetatud tegevus ei puuduta riigihangete seadustiku (code des marchés publics) alusel sõlmitud lepinguid ja kui kokkuleppe või asjaomase tegevuse osalisteks olevate ettevõtjate või organisatsioonide turuosa ühtekokku ei ületa teatud künniseid, mis vastavad vähetähtsaid kokkuleppeid käsitleva teatise punktis 7 nimetatud künnistele.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

7 Eesmärgiga arendada rongipiletite ja reise müüki Internetis, sõlmis SNCF 2001. aasta septembris mitu kokkulepet Ameerika õiguse alusel asutatud äriühinguga Expedia, kes on spetsialiseerunud reise müügile Internetis, ning asutas koos viimati nimetatud äriühinguga ühise tütarettevõtja GL Expedia. Veebileht voyages-SNCF.com, mis oli seni ette nähtud teavitamiseks ning rongipiletite broneerimiseks

ja müümiseks Internetis, hõlmas nüüd ka GL Expedia tegevust ning see kujundati ümber, et pakkuda lisaks algsetele teenustele ka *online*-reisibüroo teenuseid. 2004. aastal muutis ühine tütarettevõtja oma nime ning sellest sai Agence de voyages SNCF.com (edaspidi „Agence VSC”).

- 8 Autorité de la concurrence leidis 5. veebruari 2009. aasta otsuses, et SNCF-i ja Expedia partnerlus, mille tulemusel asutati Agence VSC, on EÜ artikli 81 ja code de commerce'i artikliga L. 420-1 vastuolus olev keelatud kokkulepe, mille eesmärk ja tagajärg on soodustada ühise tütarettevõtja tegevust puhkusereisidega seotud reisibürooteenuste turul, kahjustades tema konkurente. Ta määras rahalise karistuse nii Expediale kui ka SNCF-ile.
- 9 Autorité de la concurrence leidis nimelt, et Expedia ja SNCF on puhkusereisibüroode *online*-teenuste turul konkurendid, et nende turuosa on suurem kui 10% ning et järelikult ei ole vähetähtsaid kokkuleppeid käsitleva teatise punktis 7 sätestatud nn vähese tähtsuse reegel ja code de commerce'i artikkel L. 464-2-1 kohaldatavad.
- 10 Expedia heitis Cour d'appel de Paris's (Pariisi apellatsioonikohus) Autorité de la concurrence'ile ette, et viimane hindas Agence VSC turuosa üle. Cour d'appel ei võtnud selle väite suhtes otseselt seisukohta. 23. veebruari 2010. aasta otsuses leidis ta nimelt, et code de commerce'i artikli L.464-6-1 sõnastust ja eriti tegusõna „võib” kasutamist arvestades on Autorité de la concurrence'il igal juhul võimalus alгатada menetlus selliste ettevõtjate tegevuse suhtes, kelle turuosa on selles õigusnormis ja vähetähtsaid kokkuleppeid käsitlevas teatises kehtestatud künnistest väiksem.
- 11 Lahendades kassatsioonkaebust, mille Expedia esitas selle otsuse peale, märgib Cour de cassation (kassatsioonikohus), et vaidlus puudub selle üle, et nagu Autorité de la concurrence järeldas, on põhikohtuasjas käsitleval keelatud kokkuleppel konkurentsivastane eesmärk. Cour de cassation on seisukohal, et arvestades Euroopa Kohtu praktikat selles valdkonnas, ei ole tõendatud, et komisjon alustaks menetlust sellise kokkuleppe suhtes, kui asjaomased turuosad ei ületa vähetähtsaid kokkuleppeid käsitlevas teatises kehtestatud künniseid.
- 12 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on lisaks arvamusele, et vähetähtsaid kokkuleppeid käsitleva teatise punktides 4 ja 6 sisalduvad kinnitused, mille kohaselt ei ole teatis liikmesriikide kohtutele ja ametiasutustele kohustuslik ega piira tõlgendusi, mida võivad Euroopa Liidu kohtud ELTL artiklile 101 anda, tekitavad kahtluse, kas selles teatises kehtestatud turuosakünnised on käsitletavad ümberlükkamatu eeldusena, et puudub märgatav mõju konkurentsile selle artikli tähenduses.
- 13 Neil asjaoludel otsustas Cour de cassation menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas ELTL artikli 101 lõiget 1 ja määruse nr 1/2003 artikli 3 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus see, kui siseriiklik konkurentsiasutus alгатab menetluse ja kohaldab sanktsioone ühtaegu ELTL artikli 101 lõike 1 ja siseriikliku konkurentsioiguse alusel kokkulepete, ettevõtjate ühenduste otsuste või kooskõlastatud tegevuse suhtes, mis võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust, kuid ei ulatu künnisteni, mille Euroopa Komisjon on kehtestanud oma [...] teatises vähetähtsate kokkulepete kohta?”

Eelotsuse küsimuse analüüs

- 14 Oma küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas ELTL artikli 101 lõiget 1 ja määruse nr 1/2003 artikli 3 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus see, kui siseriiklik konkurentsiasutus kohaldab ELTL artikli 101 lõiget 1 ettevõtjatevahelisele kokkuleppele, mis võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust, kuid mis ei ulatu künnisteni, mille komisjon on kehtestanud vähetähtsaid kokkuleppeid käsitlevas teatises.

- 15 Tuleb märkida, et vastavalt ELTL artikli 101 lõikele 1 on siseturuga kokkusobimatud ja keelatud kõik sellised ettevõtjatevahelised kokkulepped, ettevõtjate ühenduste otsused ja kooskõlastatud tegevus, mis võivad mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust ning mille eesmärgiks või tagajärjeks on takistada, piirata või kahjustada konkurentsi siseturu piires.
- 16 Väljakujunenud kohtupraktikast ilmneb, et sellest sättest tulenev keeld ei ole ettevõtjate kokkuleppele siiski kohaldatav, kui kokkulepe mõjutab turgu üksnes vähesel määral (9. juuli 1969. aasta otsus kohtuasjas 5/69: Völk, EKL 1969, lk 295, punkt 7; 28. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas C-7/95 P: Deere vs. komisjon, EKL 1998, lk I-3111, punkt 77; 21. jaanuari 1999. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-215/96 ja C-216/96: Bagnasco jt, EKL 1999, lk I-135, punkt 34, ning 23. novembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-238/05: Asnef-Equifax ja Administración del Estado, EKL 2006, lk I-11125, punkt 50).
- 17 ELTL artikli 101 lõikes 1 ette nähtud keeld on ettevõtjate kokkuleppele kohaldatav, kui selle kokkuleppe eesmärk või tagajärg on märgatavalt piirata konkurentsi siseturul ja kui see võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust (24. oktoobri 1995. aasta otsus kohtuasjas C-70/93: Bayerische Motorenwerke, EKL 1995, lk I-3439, punkt 18; 28. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas C-306/96: Javico, EKL 1998, lk I-1983, punkt 12, ning 2. aprilli 2009. aasta otsus kohtuasjas C-260/07: Pedro IV Servicios, EKL 2009, lk I-2437, punkt 68).
- 18 Mis puudutab liikmesriikide ametiasutuste rolli konkurentsi valdkonnas liidu õiguse järgimisel, siis loob määruse nr 1/2003 artikli 3 lõike 1 esimene lause tiheda seose ELTL artiklis 101 sätestatud kartellikokkulepete keelu ja siseriikliku konkurentsiõiguse vastavate sätete vahel. Kui liikmesriigi konkurentsiamet kohaldab ettevõtjatevahelisele kokkuleppele, mis võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust ELTL artikli 101 tähenduses, siseriiklike õigusnorme, mille kohaselt on kartellikokkulepped keelatud, paneb viidatud artikli 3 lõike 1 esimene lause talle kohustuse kohaldada samaaegselt ka ELTL artiklit 101 (14. veebruari 2012. aasta otsus kohtuasjas C-17/10: Toshiba Corporation jt, punkt 77).
- 19 Vastavalt määruse nr 1/2003 artikli 3 lõikele 2 ei tohi siseriikliku konkurentsiõiguse kohaldamine põhjustada selliste kokkulepete keelamist, kui need ei piira konkurentsi ELTL artikli 101 lõike 1 tähenduses.
- 20 Sellest tuleneb, et liikmesriikide konkurentsiametused võivad siseriiklikku konkurentsiõigust, mille kohaselt on kartellikokkulepped keelatud, kohaldada ettevõtjatevahelisele kokkuleppele, mis võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust ELTL artikli 101 tähenduses, üksnes juhul, kui see kokkulepe piirab märgatavalt konkurentsi siseturul.
- 21 Euroopa Kohus on leidnud, et niisuguse piirangu esinemise hindamisel tuleb arvesse võtta sellise kokkuleppe tegelikku konteksti (vt 6. mai 1971. aasta otsus kohtuasjas 1/71: Cadillon, EKL 1971, lk 351, punkt 8). Tähelepanu tuleb pöörata eelkõige selle tingimuste sisule, eesmärkidele, mida kokkuleppega soovitakse saavutada, ning majanduslikule ja õiguslikule kontekstile, millesse see kuulub (vt 6. oktoobri 2009. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P ja C-519/06 P: GlaxoSmithKline Services jt vs. komisjon, EKL 2009, lk I-9291, punkt 58). Samuti tuleb arvesse võtta asjassepuutuvate kaupade või teenuste laadi ning asjaomase turu või asjaomaste turgude tegelikku toimimist ja struktuuri (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Asnef-Equifax ja Administración del Estado, punkt 49).
- 22 Oma analüüsis on Euroopa Kohus nimelt asunud seisukohale, et ainuõiguslik kokkulepe, isegi kui see annab kogu territooriumi hõlmava täieliku kaitse, mõjutab asjaomast turgu üksnes vähesel määral, arvestades, et huvitatud isikute positsioon sellel turul on nõrk (vt eespool viidatud kohtuotsus Völk, punkt 7, ja eespool viidatud kohtuotsus Cadillon, punkt 9). Muudel juhtudel ei ole ta seevastu tuginenud huvitatud isikute positsioonile asjaomasel turul. Nii leidis kohus eespool viidatud kohtuotsuse Bagnasco jt punktis 35, et pankade ühenduse liikmete vahelisel kartellikokkuleppel, mis

välitab arvelduskrediidi andmisel võimaluse pakkuda fikseeritud intressi, ei saa olla konkurentsi märgatavalt piiravat mõju, kui intressimäära muutumine sõltub objektiivsetest asjaoludest nagu rahaturul toimunud muudatused.

- 23 Vähetähtsaid kokkuleppeid käsitleva teatise punktides 1 ja 2 ilmneb, et komisjon soovib turuosakünniste abil määratleda, millal ei ole tegu märgatava konkurentsi piiramisega ETL artikli 101 ning käesoleva kohtuotsuse punktides 16 ja 17 viidatud kohtupraktika tähenduses.
- 24 Vähetähtsaid kokkuleppeid käsitleva teatise sõnastuse kohta tuleb märkida, et asjaolu, et see ei ole liikmesriikide konkurentsiasutustele ega kohtutele kohustuslik, on rõhutatud teatise punkti 4 kolmandas lauses.
- 25 Lisaks on komisjon kõnealuse teatise punkti 2 teises ja kolmandas lauses täpsustanud, et kasutatavate turuosakünniste abil on võimalik määratleda, millal ei ole tegu ETL artikli 101 kohase märgatava konkurentsipiiranguga, kuid selline märgatava mõju puudumisel põhinev määratlus ei tähenda, et ettevõtjatevahelised kokkulepped, mis ületavad nimetatud künniseid, piiravad konkurentsi märgatavalt.
- 26 Pealegi, erinevalt komisjoni teatisest koostöö kohta konkurentsiasutuste võrgustikus (ELT 2004, C 101, lk 43) ei sisalda vähetähtsaid kokkuleppeid käsitlev teatis mingit viidet liikmesriikide konkurentsiasutuste deklaratsioonidele, et nad on teatises esitatud põhimõtted teadmiseks võtnud ja nõustuvad neid järgima.
- 27 Samuti tuleneb vähetähtsaid kokkuleppeid käsitleva teatisega taotletavatest eesmärkidest – nagu need, mida on nimetatud teatise punktis 4 –, et teatis ei ole liikmesriikide konkurentsiasutustele ja kohtutele siduv.
- 28 Sellest punktist ilmneb nimelt esiteks, et teatise eesmärk on selgitada, kuidas komisjon ise liidu konkurentsiasutusena kohaldab ETL artiklit 101. Seega piirab komisjon vähetähtsaid kokkuleppeid käsitlevas teatises ise oma kaalutusõiguse teostamist ning ta ei tohi selle sisust kõrvale kalduda, ilma et ta rikuks õiguse üldpõhimõtteid, eelkõige võrdse kohtlemise või õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet (vt selle kohta 28. juuni 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P – C-208/02 P ja C-213/02 P: Dansk Rørindustri jt vs. komisjon, EKL 2005, lk I-5425, punkt 211). Teiseks püüab komisjon anda liikmesriikide kohtutele ja ametiasutustele juhiseid kõnealuse artikli kohaldamiseks.
- 29 Sellest järeldub, nagu Euroopa Kohus on juba tõdenud, et selline komisjoni teatis nagu vähetähtsaid kokkuleppeid käsitlev teatis ei ole liikmesriikidele kohustuslik (vt selle kohta 14. juuni 2011. aasta otsus kohtuasjas C-360/09: Pfeiderer, EKL 2011, lk I-5161, punkt 21).
- 30 Kõnealune teatis avaldati 2001. aastal Euroopa Liidu Teataja C-seerias, milles erinevalt L-seeriast ei avaldata õiguslikult siduvaid akte, vaid üksnes liitu puudutavat teavet, soovitusi ja teateid (vt analoogia alusel 12. mai 2011. aasta otsus kohtuasjas C-410/09: Polska Telefonia Cyfrowa, EKL 2011, lk I-3853, punkt 35).
- 31 Järelikult selleks, et teha kindlaks, kas konkurentsipiirangul on märgatav mõju või mitte, võib liikmesriigi konkurentsiasutus vähetähtsaid kokkuleppeid käsitleva teatise punktis 7 kehtestatud künniseid arvesse võtta, olemata siiski kohustatud neid järgima. Niisugused künnised on nimelt ainult üks näitaja teiste hulgas, mis võimaldavad kõnealusel asutusel otsustada, kas tegu on märgatava mõjuga piiranguga või mitte, arvestades kokkuleppe tegelikku konteksti.
- 32 Vastupidi sellele, mida Expedia väitis kohtuistungil, ei riku liikmesriigi konkurentsiasutuse läbiviidav menetlus ega karistuste määramine ettevõtjatele, kes sõlmisid kokkuleppe, mis ei ulatunud vähetähtsaid kokkuleppeid käsitlevas teatises määratletud künnisteni, iseenesest õiguspärase ootuse ja õiguskindluse põhimõtet, arvestades selle teatise punkti 4 sõnastust.

- 33 Lisaks, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 33 märkis, ei nõua karistuste seaduslikkuse põhimõte, et vähetähtsaid kokkuleppeid käsitlevat teatist tuleb pidada siseriiklikele ametiasutustele siduvaks õigusaktiks. Kartellikokkulepped on nimelt juba keelatud liidu esmase õigusega, see tähendab ELTL artikli 101 lõikega 1.
- 34 Mis puudutab Expedia, Prantsuse valitsuse ja komisjoni poolt kirjalikes märkustes või kohtuistungil väljendatud kahtlusi eelotsusetaotluse esitanud kohtu tehtud järelduse suhtes, mille kohaselt puudub vaidlus selle üle, et põhikohtuasjas kõne all oleval keelatud kokkuleppel on konkurentsivastane eesmärk, siis tuleb märkida, et ELTL artiklis 267 ette nähtud menetluses, mis põhineb liikmesriikide kohtute ja Euroopa Kohtu ülesannete selgel eristamisel, kuulub kõigi põhikohtuasja faktiliste asjaolude hindamine siseriikliku kohtu pädevusse (vt 8. septembri 2010. aasta otsus kohtuasjas C-409/06: Winner Wetten, EKL 2010, lk I-8015, punkt 49 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 35 Seejärel tuleb meenutada, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale on ELTL artikli 101 lõike 1 kohaldamise kaalumisel ülemäärane võtta arvesse kokkuleppe tegelikke tagajärgi, kui ilmneb, et selle eesmärk on piirata, takistada või kahjustada konkurentsi (vt selle kohta 13. juuli 1966. aasta otsus liidetud kohtuasjades 56/64 ja 58/64: Consten ja Grundig vs. komisjon, EKL 1966, lk 429, ning 8. detsembri 2011. aasta otsus kohtuasjas C-272/09 P: KME Germany jt vs. komisjon, EKL 2011, lk I-12789, punkt 65, ning 8. detsembri 2011. aasta otsus kohtuasjas C-389/10 P: KME Germany jt vs. komisjon, EKL 2011, lk I-13125, punkt 75).
- 36 Sellega seoses on Euroopa Kohus rõhutanud, et vahetegemine „rikkumistel, millel on konkurentsivastane eesmärk”, ja „rikkumistel, millel on konkurentsivastane tagajärg”, on seotud asjaoluga, et ettevõtjatevahelise koostöö teatud vorme võib juba nende olemuse poolest pidada konkurentsi nõuetekohast toimimist kahjustavaks (20. novembri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-209/07: Beef Industry Development Society ja Barry Brothers, EKL 2008, lk I-8637, punkt 17, ning 4. juuni 2009. aasta otsus kohtuasjas C-8/08: T-Mobile Netherlands jt, EKL 2009, lk I-4529, punkt 29).
- 37 Seega tuleb asuda seisukohale, et kokkulepe, mis võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust ja millel on konkurentsivastane eesmärk, piirab oma olemuselt ja sõltumata selle konkreetsetest tagajärgedest konkurentsi märgatavalt.
- 38 Eespool toodud silmas pidades tuleb esitatud küsimusele vastata, et ELTL artikli 101 lõiget 1 ja määruse nr 1/2003 artikli 3 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus see, kui siseriiklik konkurentsiasutus kohaldab ELTL artikli 101 lõiget 1 ettevõtjatevahelisele kokkuleppele, mis võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust, kuid mis ei ulatu künnisteni, mille komisjon on kehtestanud vähetähtsaid kokkuleppeid käsitlevas teatises, tingimusel et see kokkulepe piirab konkurentsi selle sätte tähenduses märgatavalt.

Kohtukulud

- 39 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

ELTL artikli 101 lõiget 1 ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 [EÜ] artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta artikli 3 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus see, kui siseriiklik konkurentsiasutus kohaldab ELTL artikli 101 lõiget 1 ettevõtjatevahelisele kokkuleppele, mis võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust, kuid mis ei ulatu künnisteni, mille Euroopa Komisjon on kehtestanud oma teatises

vähetahtsate kokkulepete kohta, mis ei piira märgatavalt konkurentsi [EÜ] artikli 81 lõike 1 kohaselt (*de minimis*), tingimusel et see kokkulepe piirab konkurentsi selle sätte tähenduses märgatavalt.

Allkirjad